

nogen Forbindelse mellem disse to Ting? Skulde man ville fflasse Statens eget Frederiks-værk en større Fortjeneste, som kunde tilflyde os igjennem Domaineindtægterne, ved at bestille for Statskassens Regning Gjenstande paa Frederiksværk? Det hele Forhold, troer jeg, er falsk; jeg troer, at vi bør komme bort fra at bestilte denne Fabrik; jeg har kjendt den tidlig og nøie, og jeg har paany havt Anledning til at gjøre mig bekendt dermed, og jeg er fuldkommen overbevist om, at baade for Frederiksværks Skyld, for Industriens Skyld og især for de Forlokkelses Skyld, der ligge i at have et saadant Værk og i at fflasse det Bestjæftigelse, er det vigtigt, at det gaaer over til at blive privat, maaskee paa en ringe Deel nær, og ved en senere Behandling skal jeg gjøre bestemte Forslag i saa Henseende.

Ved de indirecte Afgifter er jeg ogsaa til Sinds at spørge Ministeren, om han ikke skulde have tænkt paa at forandre Stempellovgivningen, for at gjøre Overdragelse af Capital, af Hestelser, lettere. Der er en Maade at indrette Stempelpapir paa til Fornyelse hvert 20de eller 25de Aar, som gjør, at Transporten paa slige Documenter skeer med den samme Letthed, som paa ustemplet Papir; det giver en overordentlig stor Lettelse i Omsætningen og en langt sikkrere Beregning for de Indtægter, der kunne komme deraf, og det fordeler denne Afgift paa en meget mere ligelig Maade; men jeg skal ikke nu nærmere gaae ind paa dette Spørgsmaal, der mere kan siges at høre til Enkeltighederne.

Ved de vestindiske Der er der sagt, om jeg har forstaaet rigtigt — jeg troer ikke, jeg har taget Feil, naaget det næsten var mig hjært, om dette var Tilfældet —, at den forhaabede Indtægt var anslaaet 18,000 Rbd. høiere paa Grund af Udbygningen til en god Høst. Det synes mig bedre at faae de 18,000 Rbd. uventet efter en god Høst, end at udsætte sig for ved et eneste Windpust at lide det i det mindste ubehagelige Affavn, som der er ved at have ventet 18,000 Rbd, som man ikke faaer. Det er i det Hele taget farligt, ved Opstillingen af finantssielle Beregninger — og jeg griber just dette Exempel, fordi det er et lille Ziffer, og fordi Sagen altsaa i sig selv er mindre

alvorlig —, naar man er paa det Punkt, enten at have det overmaade godt eller at have det overmaade maadeligt, at bringe det Slags Høstziffer ind med; jeg troer ikke, det er heldigt, jeg troer, det havde været bedre, om de ikke havde været tagne med.

Der staaer en lille Bemærkning om Gager til Statsraadets Medlemmer, og i denne Bemærkning er der stadigt en Gaade, som det var ønskeligt at faae løst. Der er skeet Noget iaar, som jeg allerede beklagede mig over ifjor, og som jeg atter iaar vil beklage mig over; der er forelagt Love for Landstinget af den Natur, at, naar de ikke ansees for at høre til Finantsloven, saa har vor hele Virksomhed med Hensyn til Finantsloven Intet at betyde. Naar Gagerreglementerne ikke behandles tillige med Finantsloven, naar man ikke bliver i Stand til herfra at udøve en afgjort og den første Indflydelse paa Gagerregulativer, men de ligesom ifjor skulle komme til os med den dobbelte Statsmagts Afgjørelse, eller i det Mindste med den enes foreløbige og den andens afgjorte Mening, saa ere vi under en Tyng med Hensyn til de allervigtigste Dele af vor finantssielle Bestyrelse. Vi drives derved ind paa en yderst farlig og høist ubehagelig Vei, den at spare paa Skillingen og lade Valeren gaae; vi give Penge bort paa alle de større Kategorier, og vi skjære Rigsdalere og Skillinger af paa de enkelte smaa Poster. Jeg sagde ifjor, da vi fulgte den os foreslaaede Vei, nemlig at antage disse Gager som de forelaae: „I stille en Stige hen, for at de ministerielle Embedsmænd skulle krybe op til høiere og høiere Gager,“ og jeg vil bede enhver af de ærede Herre her i Thinget om at ville eftersee de herom forelagte Lovgivningsarbejder, og de ville da see, at de ikke ere komne saa lidt op paa Stigen. — Jeg vil her ikke omtale den forøgede Udgift til kongelige Bygninger, thi vi have ikke tilstrækkelige Oplysninger til derefter at kunne bedømme dem. — Hvad der har forundret mig er at see Porcellainsfabrikken som en fuldkommen og høist brydsom Gjenganger; jeg havde hellere ønsket at være inviteret til dens endelige Begravelse. — Der er et andet Punkt, som jeg netop vil berøre, for i Tide at angive, at jeg ogsaa vil